

Forfatter: Kidde, Harald

Titel: Udrag fra Jæernet

Citation: Kidde, Harald: "Jæernet", i Kidde, Harald: *Jæernet*, udg. af Knud Bjarne Gjesing ; Thomas Riis , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, isamarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1990, s. 333. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kidde04ny-shoot-idm140608064769056/facsimile.pdf> (tilgået 09. april 2024)

Anvendt udgave: Jæernet

der! Se Tønder af Vin, og af Giogg, se Stabler af Violiner og Bøger!
Se Tærningespil og Orgler! Se »Bjærgets« Mester, Franz v. Schéele,
Bjærgård van Hartnæs, Borgmester du Pont, Praesterne Bøös og
Bræutigam, Farbroder, Gudmoder, og hendes Gæster, Landshøvding
som Knægt! Se Brynte, Adrian og mig! Se Guld af Jern, se Fred af
Krig! Se, Guro Rysscrova, dine sidste Troende!

Og se bag os: vor Banes Stov, vor Rejses Røg; Ulves dampgrå
Pelse og huerede 'Tunger! mørk Stank af Tarme, hør Kor af Hunger
og Krig under Gab og Kloer! Red vi Brodre bagud, faldt Søstre fra
os? strøes de over vores Spor, at tæmte til Tog af nye Ulve?

O Stank af Lig i vores Hæle, o Ild i vor Ryg! Og Luftningen om
vor Pande, Gabet fortude: Dodsrigets Kam af Is!

Se Fædrene, Hestene som Mandene, flimrer som Sne, fyger som
Aske! Blændes vi af Tågen, svimler vi af Foget? Blåser Himmel og
Jord, det flammende Hjul, med Et op i Træk?

Ja nu – se dets sidste Runding, støjt over Isrænen! en faldende Sol,
et Bifrost af Flammer, af Hagl! Pagten om alle Tings Afladelse!

Men – Dodsrigets Kam er Ild, ej Is! Luctoppene er Højovnens
Rand! I vor egen Ovn skal vi omkomme – Melcher du Ponts Spring!
Omsmæltes af vores Formar til nye!

Marker I det dragende Lod: Guro Rysscrova, vor Dronning? Ser I
i Ildhåret hendes Ryg – Rustens Hjem? Ser I hende opsluges af Ild, af
sine egne Vinger – Fortæreren og Formyren, af hvem vi fødes, der
og opstår: »Bjærget« af vores Slakker ... det røde Kresløb!

Led over Led hvirvles vi, Lodders Knæ! Jorund og Gyife, Barc-
häus og v. Schéele, Bøös og Gudmoder – Sverd og Svøber, Lænker
og Bægre, Kasseskrin og Spillekort, Violiner og Alterstager bag Mag-
neten mod Målet: Esen!

Og bag os, af Guros Svans: én Hose af Ansigtet, én Sfære af glap-
pende Mundt og glippende Øjne, af ufoxte Fostre: vor Born – og
Fjender, »Bjærgets« Arvinger!

Hvem ramte os, Kædens gyldne Led, som ikke tyngedes, men bares
af vores Tvillinge-Ringe?

Frysepigen dermede ved Savolaxhvitbanen, der ryger som en sluknende
Tand! Se hendes Arme, svingende efter Troldskuddet, hør hendes ukendte Trudsels! Ordet, der dræber! Og se Fader, vinkende adva-
rende, bedende ved Daglösen So! Og Gravenes og Grubernes Huller,
besat med stirrende Ansigtet, ventende Dødningeskaller! Og Zegoel,

den ukendte Gud, vandrende over Yngen mod »Bjærget», sit nyfodte Rige!

«Stands! Stands! I Jesu Navn, hvor kommer vi hen? Kast jer ned i Korsform!»

Nu – styrte han ej i Hejovnens Ildsvælg, ét Frug blandt de andres fygende Aske, Vårmeskogens sidste Løvfald og Fuglerræk, men langs dens Rand, med Ansigtet nedad, med udbrede Arme, ene ned i Morgongåvas Snedriver, i sin kolde Seng? Sluttes med Et al Larm og alt Lys, Flammernes Knitren, Hestenes Galop, Stangjætns-Hamrenes Dronen, Driskevisernes Salmernes Kor?

Lå han ene, på Ovnens Bund, i dens Aske, i Sne – som Skikkelsen, han skimtede før på det vilde Rådt: ukendte og ubegravne Lig, liggende i forladte Gårdes Dyb, sparkede til ned af Guro Rysserovas vrangende Hov? Krob langs Tagene Lemurer i Mørket, Rosstrøber fra det slukte Bål?

I de Gårde, som Menneskene Sancta Lucia-Nat rommede, tog usalige Ånder Bolig ... Ja, Värmlands Gård rommet – og han, en usalig And, ene!

Havde han ofret de Andre, men reddet sig selv? Huskede han »Ordets, det frelsende, for sent for dem, tidsnok for sig? Blev han Gud i sidste Øjeblik – og for silde? Eller – var »Ordets« ej det rette? Eller han ej den rette Gud?

Al Värmland ofret, som han svor – kun ikke han selv? Og derfor: ofret forgæves!

Forfierdet rev han sig los af Sneen, af sit Lejes Liglagen, men handtes af Blodet – af sin Korsform, af Jesu Navn – En Gud for sig selv, der så sine Skabninger do!

Guro Rysserova, Brødre og Søstre, vend tilbage, tag mig med! Jeg jorddroges i »Bjærgets Skød! Jeg er Morder som I, ej Offer! Heit, ej Rømmingsmand! Susan, din ormefyldte Ryg, jeg vil kun den, Rustens Hjem! Som jeg greb mod dig i Tårnet, griber jeg mod dig nu! Du slog mig ud af dit Liv, men slå mig ikke ud af din Død!

Da – kom det tilbage, det vilde Tog? at af sin Død kræve hans Løfte: Evigheden, Ordet?

Hør Hestenes Stampen, hør Sangenes Hujcn, hør Skuddenes Rullen!

Hans Kors, blev det ej blot ham en Martrens Planke, men en Favn, kaste over Svalget at fange »Bjærgets Rådt? Kunde han frelse alles